

[Iver Poulsen.]

fører vil bestride, at det frie ord og den frie meningsudveksling er en af grundpillerne i vor demokratiske samfundsordning, og her mener jeg ganske som Jyllands-Posten, at det er en pligt for lovgivningsmagten i et folkestyret samfund, i et demokrati, også at stå vagt omkring den grundpille i demokratiet. Når portoforhøjelsen endelig for Jyllands-Postens vedkommende — da vi nu er kommet ind på Jyllands-Posten, som er postvæsenets største kunde — andrager 1 mill. kr. om året, må bladet også herudfra have en vis berettigelse til protest imod noget, som er indlysende meningsløst.

Under hensyn til den bladdød, som vil blive fremmet, hvis lovforslaget gennemføres, men som jo tilsyneladende den socialdemokratiske ordfører også har et smil til overs for, og under hensyn til den frie meningsudvekslings betydning for et demokratisk samfund kan jeg kun henstille til den højtærede minister og til det udvalg, som skal behandle lovforslaget, at den foreslåede avisportoforhøjelse reduceres og fastsættes med rimelighed.

Hvad angår forslag til lov om ændringer i statsbaneloven, vil jeg gerne sige, at statsbanerne bør ledes efter forretningsmæssige principper og økonomisk burde hvile i sig selv. Det kan vi ikke være uenige med nogen om. Men før vi gennemfører takstforhøjelser, kunne der formentlig være grund til at foretage en rationaliseringsundersøgelse af DSBs administration og drift, da man vel ikke umiddelbart kan regne med, at statsbanernes administrationsapparat falder uden for statsministerens udtalelse her i tinget forleden om, at det offentlige administrationsapparat er meget forældet og kunne udnyttes langt bedre, hvis der blev foretaget rationaliseringsundersøgelser med billiggørelse af apparatets drift for øje.

Jeg skal kun gøre en enkelt bemærkning til selve lovforslaget. Det forekommer mærkeligt, at DSB stiller sine faste kunder, der sikrer banerne den jævne og konstante belægning af togene, nemlig kortindehaverne, over for en prisstigning på 20 pct., medens de lejlighedsvis rejsende, som banerne ikke i samme grad kan bygge på, kun skal betale 10 pct. i forhøjelse. Nu bemærkede jeg nok, at den ærede social-

demokratiske ordfører begrundede dette forhold med, at kortpriserne hidtil har været meget lave, men det er alligevel en meget voldsom og pludselig forhøjelse i forhold til forhøjelsen for de lejlighedsrejsende. Hertil kommer, at den lejlighedsvis kørsel særlig er, hvad man måske kan kalde privat kørsel eller fornøjelseskørsel, i modsætning til rejser på kort, der på en helt anden måde er forbundet med transporten til og fra arbejdspladsen. Når vi samtidig tænker på, hvorledes det stærkt stigende antal motorkøretøjer er ved at få byernes trafik til at bryde sammen, kan det synes lidet hensigtsmæssigt gennem stigende forbrugsafgifter at løbe den risiko, at man driver nogle af banernes faste kunder fra de kollektive trafikmidler over til de langt mere pladskrævende individuelle trafikmidler, hvad enten det drejer sig om cykel eller om knallert eller andet motorkøretøj.

Det er derfor et spørgsmål af stor betydning, om det ikke gennem en rationaliseringsundersøgelse med modernisering og med besparelser på statsbanernes driftsomkostninger for øje skulle være muligt med tidssvarende befordringsmidler at føre en sådan takstpolitik, at befolkningen virkelig føler sig tilskyndet til at benytte de offentlige kollektive trafikmidler.

Ministeren for offentlige arbejder (Lindberg): Jeg vil gerne prøve på at holde, om jeg så må sige, de to lovforslag ude fra hinanden, selv om det ikke kan være anderledes, når de bliver behandlet under ét, end at det for de ærede medlemmer, der er ordførere vedrørende begge forslag, måske er lidt svært at holde dem adskilt.

Hvad angår forslaget om ændringer i statsbaneloven, takker jeg for den relative velvilje. Jeg har forstået i hvert fald flertallet af de ærede ordførere sådan, at selv om der er enkeltheder, man gerne vil se på, er man i og for sig indforstået med, at man bør medvirke til at skaffe de penge, som lovforslaget sigter på, og det takker jeg altså for.

Til det ærede medlem hr. Poul Nilsson skal jeg sige, at spørgsmålet om 65-billetter og deres gyldighedsperiode ikke er noget nyt problem for mig, det ved det ærede medlem sikkert. Det har været rejst mange gange, og det gik så galt forleden dag, at